

Haljala koolipere jättis majaga hüvasti

Haljala koolimajas oli laupäeval erandlikult palju sagimist, sest lammutamisele mineva hoonega olid tulnud hüvasti jätma endised ja praegused õpetajad ja õpilased.

ANDRES PULVER

andres.pulver@virumaateataja.ee

Haljala kooli direktor Ivo Tupits rääkis, et möödunud nädala alguses Facebookis postitatud üleskutse peale oli lubanud kohale tulla umbes 150 inimest. “Aga ma usun, et neid on siin täna rohkem ringi liikumas,” sõnasta.

Neljandas klassis õppiv Kristelle Urmet oli üpris õnnetu. “Mul on kahju, et koolimaja maha lammutatakse, siin on väga tore ja lõbus olnud,” ütles tüdruk, kes veel viimast korda koos vanemate ja esimeses klassis õppiva väikevennaga koolimajale tiiru peale tegi.

Egon Mets on Haljalas keskkooli lõpetanud ning hiljem 21 aastat seal õpetajana töötanud. Temas tekitab koolimaja lammutamine kahetisi tundeid. Ratsionalistina saab ta aru, et maja on vana, liiga suur ja kehva soojapidavusega.

Mets meenutas, et koolimaja projekteeriti 600 õpilasele

ning tippajal oli lapsi tarkust taga nõudmas veidi üle 500. Praegu on Haljala koolis õpilasi 240.

Idealistina kurvastab Mets aga selle üle, et esimest korda Haljala kooli ajaloos lõhutakse toimiv koolimaja maha. “Kogu aeg on püütud mitte lõhkuda ja vana maja on saanud mingi kasutuse,” kõneles ta. Mitte küll alati koolimajana, aga nii on olnud aastakümneid.

Kui Mets kooliteed alustas, oli koolimaja küll samas paigas, kuid hulga väiksem ja sellele ehitati uus hoone külge – integreeriti vana majaga.

“Mäletan segumasinade ja puuride müra, tolmu, venekeelset karjumist – see oli tollane koolielu,” kõneles Mets. 1988. aastal Haljala keskkooli lõpetanud mees uues koolimajas õpida ei saanud, sest see valmis aasta hiljem.

Koolijuht Ivo Tupits nentis, et on olnud Haljalas ametis üpris lühikest aega ja tugevat emotsionaalset sidet majaga pole jõudnud veel tekkida. “Pime-das eksisin vist maja peal ära,” lausus ta muheldes.

Direktori sõnul on majas pea igal pool näha lagunemise

Haljala koolis oli avatud us-te päev, kus sai lammutamisele mineva koolimajaga hüvasti jätta.

MARIANNE LORENTS

märke. “Eks need ütlegi, et vist on õige aeg,” lausus Tupits ja lisas, et koolimaja ülalpidamiskulud on üle mõistuse suured.

Haljala kooli projektijuht Greete Toming näitas aga koolimajaga hüvasti jätma tulnutele aegade sidet Haljala kooli ja tulevase Rakvere riigigümnaasiumi vahel. Nimelt on säilinud 1994/1995. õppeaastal koostatud referaat vitamiinide kohta ja selle autor on Rakvere riigigümnaasiumi direktoriks valitud Liisa Puusepp.

Mul on hirm, et kui sellel kohal seisab uus maja, hakkavad inimeste koolipõlvemälestused tuhmuma.

EGON METS

Haljala keskkooli viilistlane ja kauane Haljala kooli õpetaja

Koolimajast lahkujad said mälestuseks kaasa võtta Haljala kooli raamatuid või plakateid. Mõni aga uuris, kas ei saaks tükikest koolimajast, näiteks aknaid või uksti. Koolijuhi sõnul peaks see selguma järgmisel nädalal, kui ehitajaga leping allkirjastatakse.

Ja siis läheb õige pea ka lammutamiseks, võibolla veel isegi selle kuu lõpul.

Ning pool sajandit Haljala hariduslugu kaob Egon Metsa sõnul maamunalt. Too koolima-

ja, kus tema õppis ja millele uus külge poogiti, valmis 1966. aastal.

Mets tõdes, et füüsiline ruum aitab mälu taaselustada. “Selle paigaga on seotud mälestused, aga ka maitset, värvid, lõhnad. Mul on hirm, et kui sellel kohal seisab uus maja, hakkavad inimeste koolipõlvemälestused tuhmuma,” rääkis Mets.

“Raske on, väga raske,” lisas ta ning läks oma koolipõlve maitseid ja lõhnu otsima.